

od raného středověku čtenářům předkládají František Musil a pro pozdější dobu Petr Landr, přehled možností studia archivních fondů k tomuto tématu pak předestírají Jiří Pavlík a Radek Pokorný. Již tradičně byl součástí hradecké konference blok archeologických příspěvků, v nichž se vývoji města věnovali Radek Bláha a Jiří Sigl, hradeckým sakrálním stavbám potom Miroslav Kovář. Pro úplnost je třeba zmínit příspěvek Josefa Ptáčka a Dominika Duky o chrámovém patrociniu, heraldickou skicu Pavla R. Pokorného a medailonek o Janu Antoniovi Venutovi z pera Jiřího Slavíka.

Soubor předložených příspěvků je dalším pokusem nabídnout téma čtenářům z hlediska několika odlišných, avšak velmi úzce spolupracujících oborů. Přestože takto strukturovaná konference v sobě vždy ukrývá jistá úskalí v podobě tematické nesourodosti, lze vydání sborníku z hradecké konference považovat za důstojné završení oslav sedmisetletého výročí založení chrámu.

LENKA PEREMSKÁ

Milan HLINOMAZ, *Dějiny kláštera premonstrátek Chotěšov, Veduta, České Budějovice 2009*

236 s., ISBN 978-80-86829-46-3

Má-li česká medievistika vůči klášterům a jejich dějinám dluh, platí to pro historii premonstrátských kanonií dvojnásob. Nová monografie Milana Hlinomaze věnovaná ženské premonstrátské kanonii Chotěšov u Plzně, která se snaží zmíněný dluh alespoň částečně odčinit, potěší o to více, že na místě vydavatele vystupuje dobrovolné neziskové občanské sdružení Klášter Chotěšov, starající se od roku 1998 o záchranu této významné západočeské památky.

Autor publikace, sám knihovník premonstrátské kanonie v Teplé, v úvodních kapitolách podává přehled bádání a pramenů k fundaci a přibližuje osobnost blahoslaveného Hroznaty. Právě z pramenů pojednávajících primárně o jeho životě pak, podobně jako například před ním Petr Kubín, čerpá zprávy o ctihodné Vojslavě, fundátorce kanonie Chotěšov a Hroznatově sestře. Obsáhlý oddíl o historii instituce, chronologicky členěný podle chotěšovských proboštů dosazovaných z mužské kanonie v Teplé, představuje páteřní

a také nejdelší část knihy; zahrnuje období od prvního probošta Zdislava, který se ujal úřadu přibližně roku 1227, do roku 1782, kdy byla kanonie v rámci josefinských reforem zrušena. Kapitola *Klášterní hospodářství* popisuje rozvoj chotěšovských statků a pro středověké období čerpá především z diplomatického materiálu a významného urbáře z roku 1367. Po krátké zmínce o vnitřních poměrech kanonie následuje abecední přepis jmen řeholnic z vybraných novověkých pramenů. Další tři kapitoly přinášejí detailní architektonický rozbor budov kanonie, její stavební dějiny a popis vnitřního zařízení. Po stručném výčtu hroznatovské tradice pak autor erudovaně představuje téma jemu samotnému blízké – klášterní knihovnu. Za krátkou pasáží o jazykové a národnostní problematice je vložena obsáhlá příloha, která sestává z překladů textů převážně středověké proveniencí, týkajících se dějin instituce, a z české verze Života bratra Hroznaty. Vedle obvyklého seznamu pramenů a literatury se v závěru knihy nachází slovníček pojmů, stručná chronologie událostí doplňující historii Chotěšova o období mezi lety 1782 a 2008, rejstříky a německé resumé. Celá publikace je opatřena kvalitním obrazovým doprovodem.

Orientaci v textu bohužel znesnadňuje místy nekoncepční řazení kapitol. Na řadě míst chybí příslušné citace, a to včetně některých příloh, které přinášejí edice pramenů. Také volání autora po širších českomoravských a především evropských řádrových souvislostech (s. 26) nedošlo svého naplnění. Absence moderní zahraniční literatury se citelně promítla zejména v kapitole pojednávající o pozici žen ve středověkých premonstrátských institucích (s. 119). Na místě by byla rovněž zevrubnější analýza úlohy řádu při vesnické kolonizaci ve vrcholném středověku. Autor tuto problematiku zmiňuje v kapitole o klášterním hospodářství, některé jeho vývody jsou ale založeny na modelech, jež moderní monastické bádání považuje v případě premonstrátského řádu (stejně jako cisterciáckého) za překonané. Drobné problémy vystupují i v technickém zpracování knihy. Poznámky pod čarou čtenář ne vždy nalezne na straně, ke které se vztahují, a v seznamu literatury chybí některá citovaná díla.

JAN KREMER